

naam: Dorpshuis de Hucht
opdrachtgever: Stichting de Hucht
locatie: Schoolstraat 4, Alphen
ontwerp: 2013
oplevering: 2020

dorpshuis de hucht

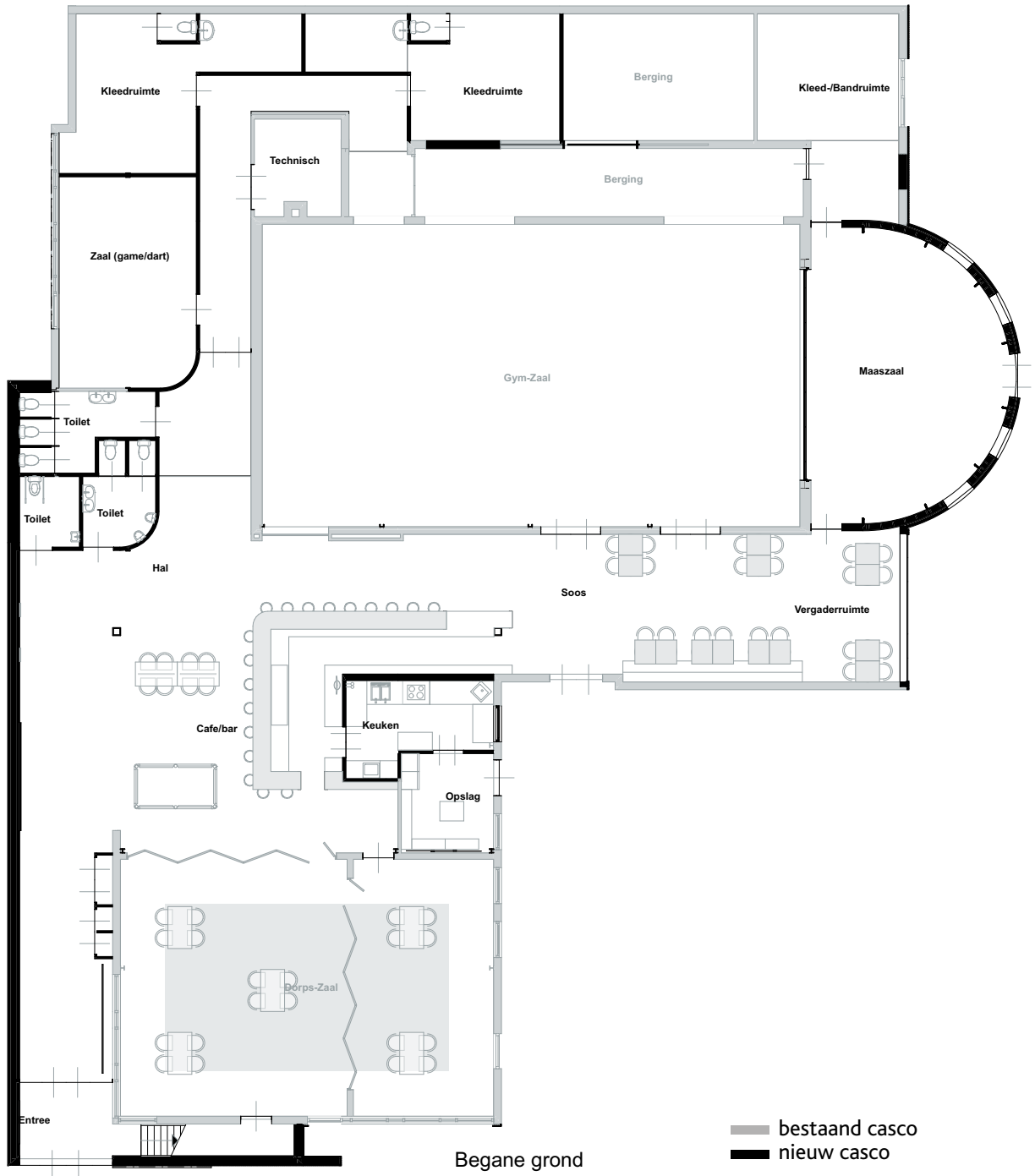
Inhoudsopgave

inleiding	3
lichtstraat , onder de kerktoren & aan de maas	12
maaszaal	15
doorsneden, gevels & deling	16
gymzaal	18
circulair pronkstuk	19
natuurinclusieve details	27
interieur	33
installatietechniek , dienend & bedienend	35
glas in lood	39
proces	41
realisatie	43

inleiding

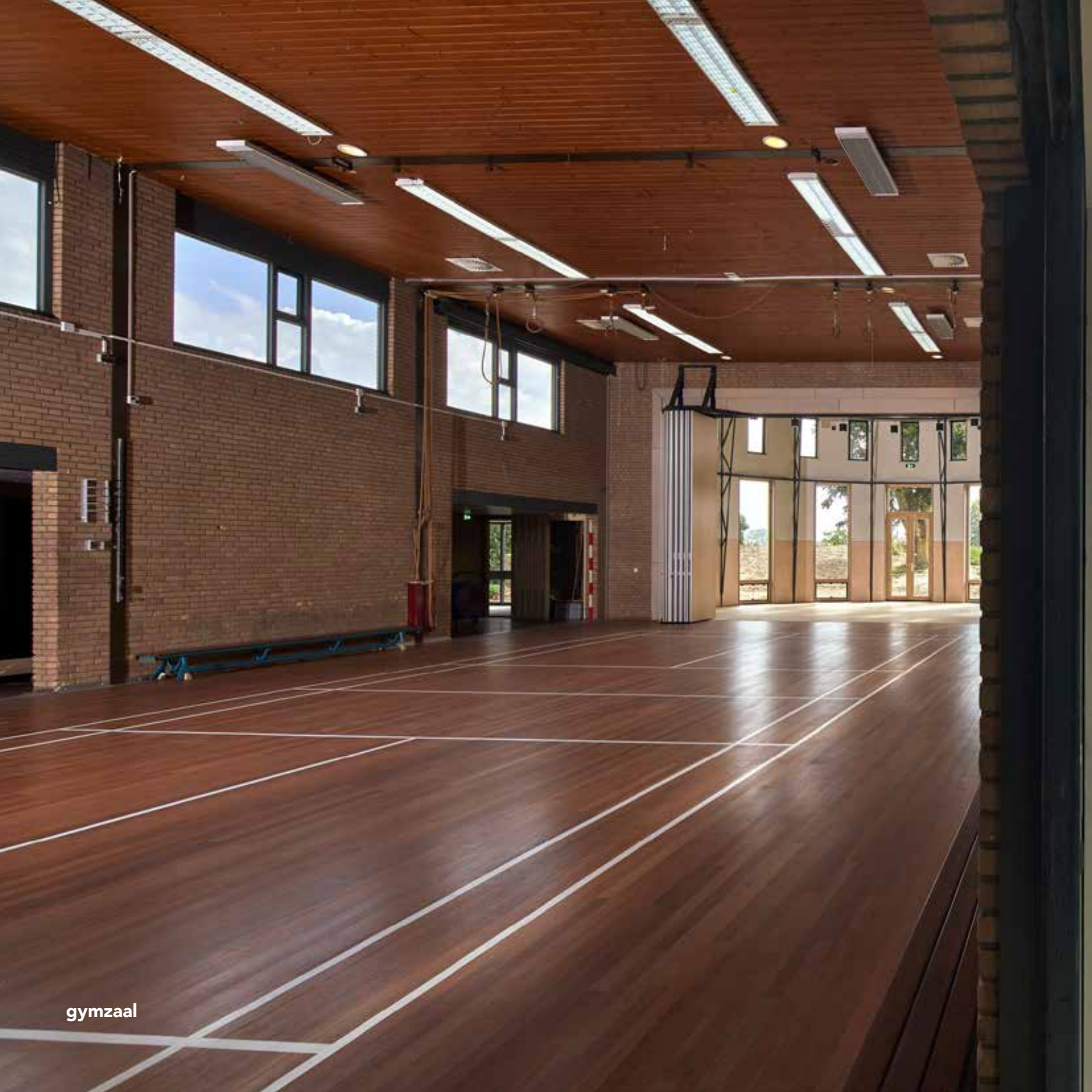
Het dorpshuis De Hucht in het Gelderse Alphen was bedompt, sfeerloos en onpraktisch. Dankzij een complete metamorfose is het saaie onderkomen getransformeerd tot een hedendaags gebouw als hart van het dorp en contact met de rivier. Opvallend is het hergebruik van oude casco's en materiaal. Daarbij ook de overgang naar totale elektrische energie voorzieningen, Dorpshuis De Hucht is nu volledig gasloos.

De gemeente West Maas en Waal beschouwt de dorpshuizen in de verschillende kernen binnen haar grenzen als belangrijke en essentiële voorzieningen voor de bewoners. Die gebouwen moeten dan ook van hoge kwaliteit zijn en voldoen aan de eisen van deze tijd, zo is haar mening. Eén van de dorpshuizen die daar absoluut niet aan voldeed, was De Hucht in Alphen, een dorp aan de Maas met 1750 inwoners. Bijna tien jaar geleden werd besloten dit sfeerloze stenen en sombere gebouw uit de jaren zeventig van de vorige eeuw te vervangen of grondig te verbouwen.

Begane grond

gymzaal

toelichting architect

Het nieuwe dorps huis van Alphen aan de Maas in Gelderland is opgeleverd. Een opvallend en duurzaam gebouw dat publieke functies zoals sport, spel en ontmoeting, vergadering, ontspanning, en ook evenementen verenigt in één gebouw.

Toelichting door marcus architecten – Door slim hergebruik van bestaand casco en materiaal is het bestaande, te kleine, donker en bedompte gebouw herzien. Door in overleg met het kleine afgelegen dorp bewust te kiezen voor hergebruik van één bestaand gebouw als gemeenschapshuis is vervolgens met circulaire inzet en natuur-inclusieve architectuur dit uitgebreid tot een multifunctioneel dorps huis.

Het bestaande gebouw uit 1977 had een zeer functioneel karakter, passend bij de dorpsgeest. Met twee volumes voorzien van zadeldaken is het destijds als een complexe stedenbouwkundige situatie met onduidelijke toegang in bestaande bebouwing gedrukt. De ligging aan de Maas werd niet ruimtelijk ervaren. Alle gebruiksruiden zijn nu zichtbaar en bereikbaar vanuit een heldere ontvangst. En de ruime centraal gelegen 'lichtstraat' vormt een uitnodigende huiskamer van het dorp en rivierdijk.

Het vernieuwde gebouw brengt verschillende werelden van het dorp nadrukkelijk samen in één wereld. Zowel in ruimtelijke zin aan de Schoolstraat de binnenzijde van het dorp en op de dijk een landschappelijke rand van het dorp aan de Maas. Als ook in sociale zin door de huisvesting van alle verenigingen en gebruikers in het dorp naar één gebouw.

Door hergebruik van bestaand is ook in stedenbouwkundige zin met nieuwe architectuur de oude bestaande omgeving gewaardeerd. Dit brengt tijdens verblijf een bewustzijn van tijd en materie zowel op elkaar als op de directe omgeving. Deze ontmoetingsplek met sport, cultuur en ontspanning voor jong en oud, verbindt het centrum van het dorp met de Maas, geeft Alphen nieuwe betekenis en allure voor gemeente West Maas en Waal.

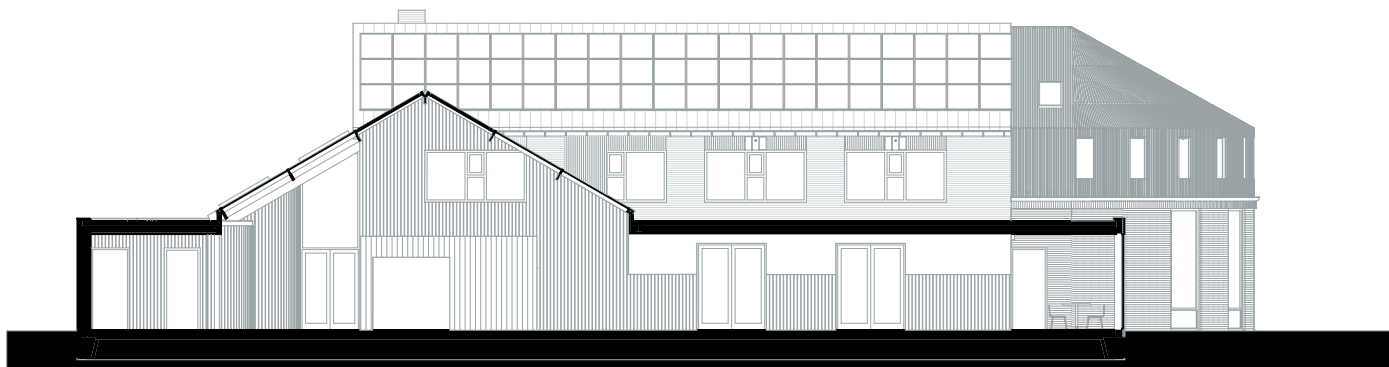

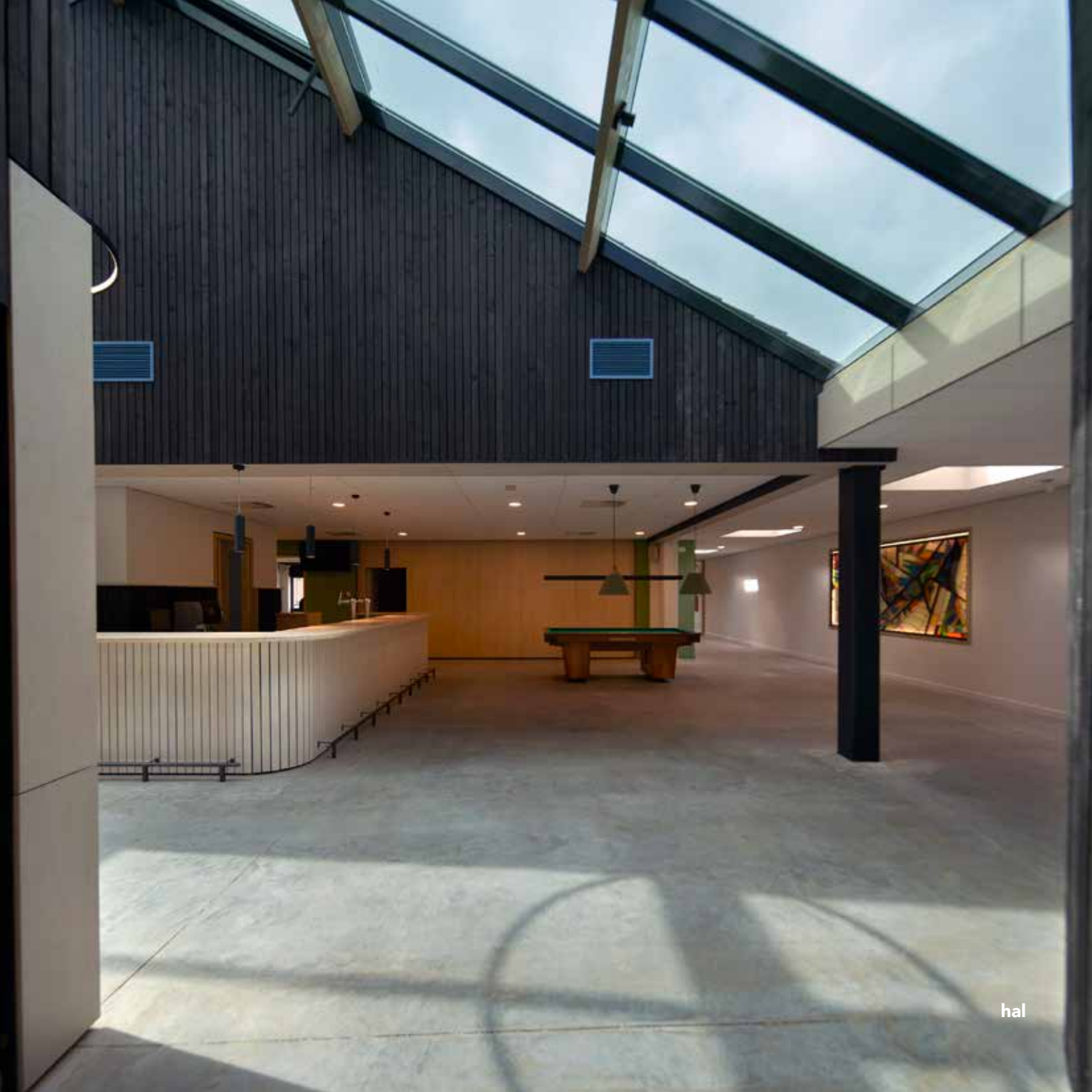
lichtstraat, onder de kerktoren & aan de maas

Doorsnede A

Op het eerste oog lijkt het alsof er een geheel nieuw gebouw is neergezet. Maar schijn bedriegt. Veel van het oude pand is bewaard gebleven. Marcus architecten heeft het echter zo aangepakt en getransformeerd, dat zowel de binnen- als buitenkant nieuw en modern ogen. Ook de indeling is sterk veranderd, waardoor ruimten nu logisch op elkaar aansluiten. Zo is aan noordzijde zijde een nieuw gedeelte aangebouwd waarin de entree leidt naar een danszaal en naar een grote gemeenschappelijke ruimte met tafels, stoelen en een bar. Was het gebouw vroeger een donker hol, nu zorgt de lichtstraat dat er een zee van daglicht deze centrale ruimte binnenkomt. Die lichtstraat is ontworpen als een doorgetrokken zadeldak van de dorpszaal, door de gordingen en balken van het zadeldak van het voorste gedeelte door te trekken naar de achterliggende gymzaal met plat dak. Dit verlengde zadeldak brengt nu de centrale lichtstraat en bestaat uit aluminium ramen met glas met klimaatramen gestuurd op een weer-sensor .

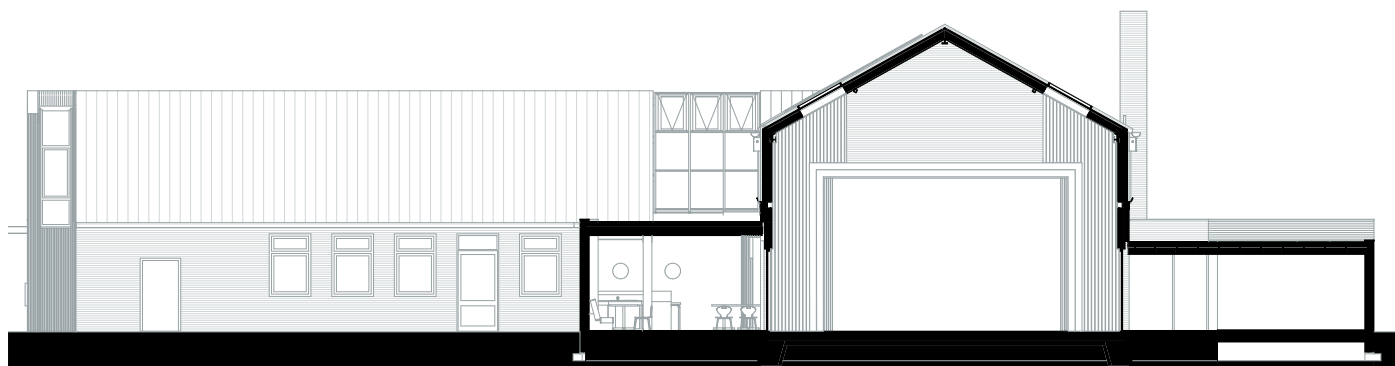
Het toegepaste hout voor het nieuwe interieur kent in hoofdzaak twee soorten toepassingen. Eén deel is ontworpen voor hergebruik (zwartgrijze wandbekleding) en in contrast is het nieuwe deel is van berken-multiplex. De bar en evenementen-ingang naar de gymzaal en dagkanten zijn betimmerd met verticale delen van berken-multiplex. Bovenop de bar een blad van bamboe.

maaszaal - gymzaal

maaszaal

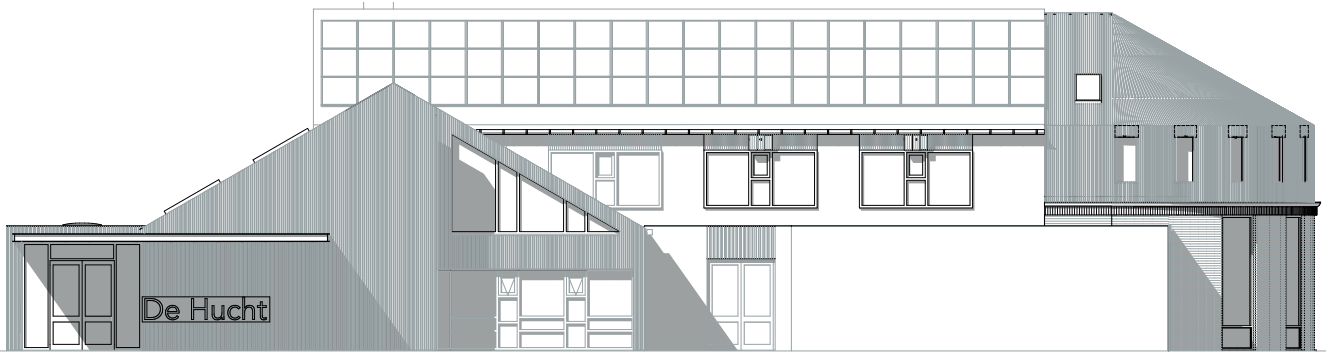

Doorsnede B

Alle binnendeuren zijn van massief berken, evenals de enorme schuifwand achterin de gymzaal. Deze wand biedt toegang tot de geheel nieuwe Maaszaal, die onder andere voor yoga, feestjes en als podiumruimte voor de gymzaal kan worden gebruikt. Dit torenzaaltje, waar het daglicht rijkelijk binnenvalt dankzij de vele glaspartijen, is als een halve cirkel aan het bestaande gebouw toegevoegd.

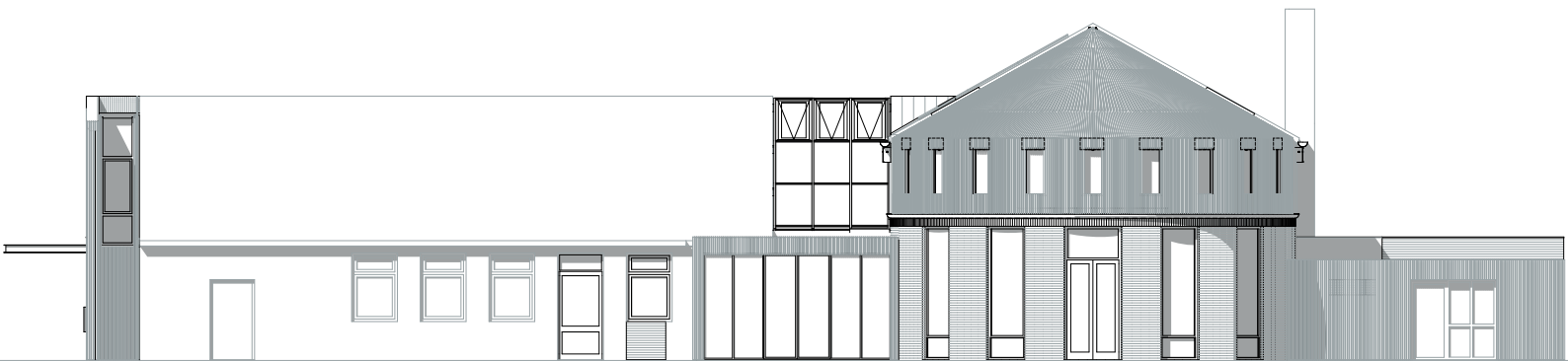
Dit pronkstuk op de dijk met uitzicht op de Maas, bestaat uit houtskeletbouw tussen stalen vakwerkspanten en heeft een kegeldak van hout. Aan de binnenzijde is dat dak van vuren en aan de buitenkant afgewerkt met 5 cm brede accoya regels. Deze regels lopen strak in een geknikte lijn door op het bovenste gedeelte van de ronde gevel waarin kozijnen van hetzelfde hout zijn opgenomen. De houten hoed die zo ontstaat, sluit aan op de gevel van baksteen (Steenfabriek Vogelensangh). Niet alleen de bovenzijde van 'de Maaszaal' is aan de buitenzijde deels voorzien van accoya. Alle nieuwe houtwerk van buitenkozijnen, de bovenzijde de overige ramen en de hele voorgevel zijn hiermee uitgevoerd.

doorsneden, gevels & deling

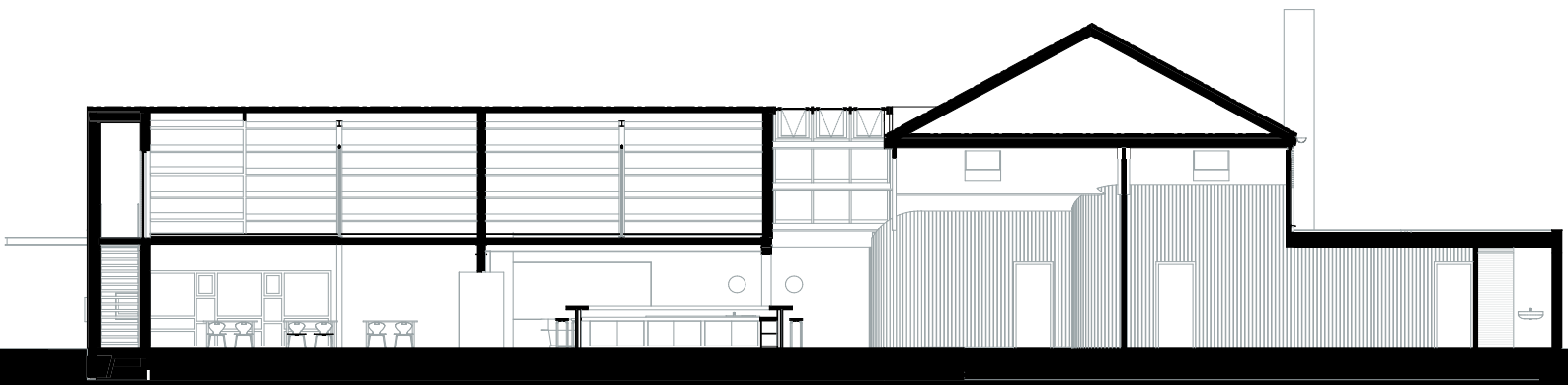

Zuid-westgevel

Zuid-oostgevel

gymzaal

circulair pronkstuk

De gymzaal is overigens het enige gedeelte dat nog nostalgische gevoelens kan opwekken. Architect frank marcus: 'We hebben de twee hoofdgebouwen beter met elkaar verbonden. Dit door de veel te kleine kleedkamers en bergruimte in het tussenlid te verwijderen. En juist daar de lichtstraat te plaatsen, in de richting noord-zuid en als hart van het gebouw met zicht op kerk en klok. Daarbij is de gymzaal, met een prachtige houten vloer teruggebracht naar het originele ontwerp uit 1977. Vanzelfsprekend vanuit kosten maar ook vanuit duurzame en circulaire gedachte van het goede behouden en 'ruis' te verwijderen. Dit bijvoorbeeld ook door de in oude situatie - tweezijdig - dichtgetimmerde merbau bovenkozijnen te voorzien van isolatieglas om daarmee de zaal weer voorzien van zonnewarmte en daglicht. Ook zijn de spouwmuren gevuld, alle leidingen en radiatoren verwijderd en aan het plafond elementen gehangen die stralingswarmte afgeven. De rest van het gebouw heeft vloerverwarming.'

overlegplek aan maasdijk

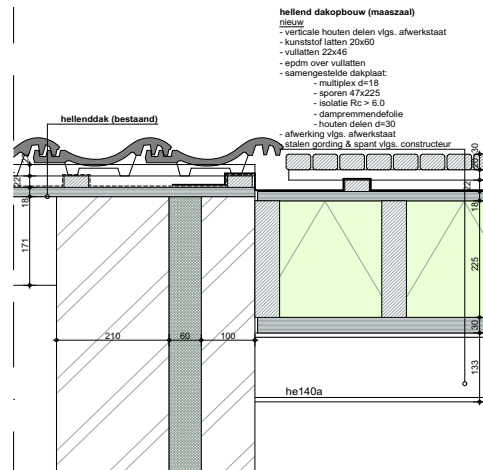

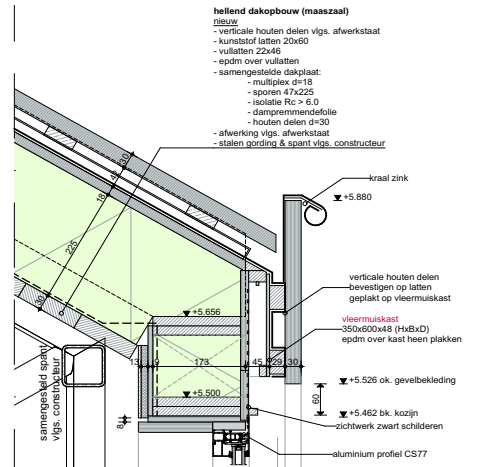

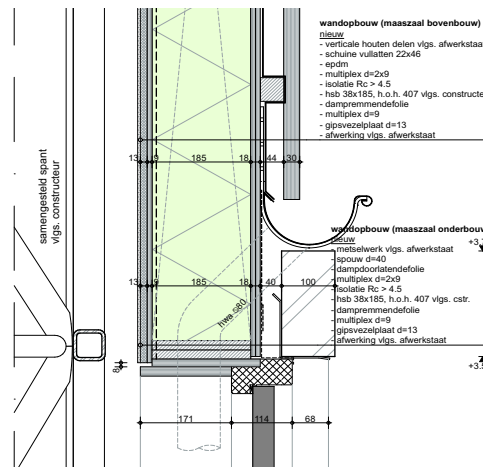

V.05

V.06a

V.07

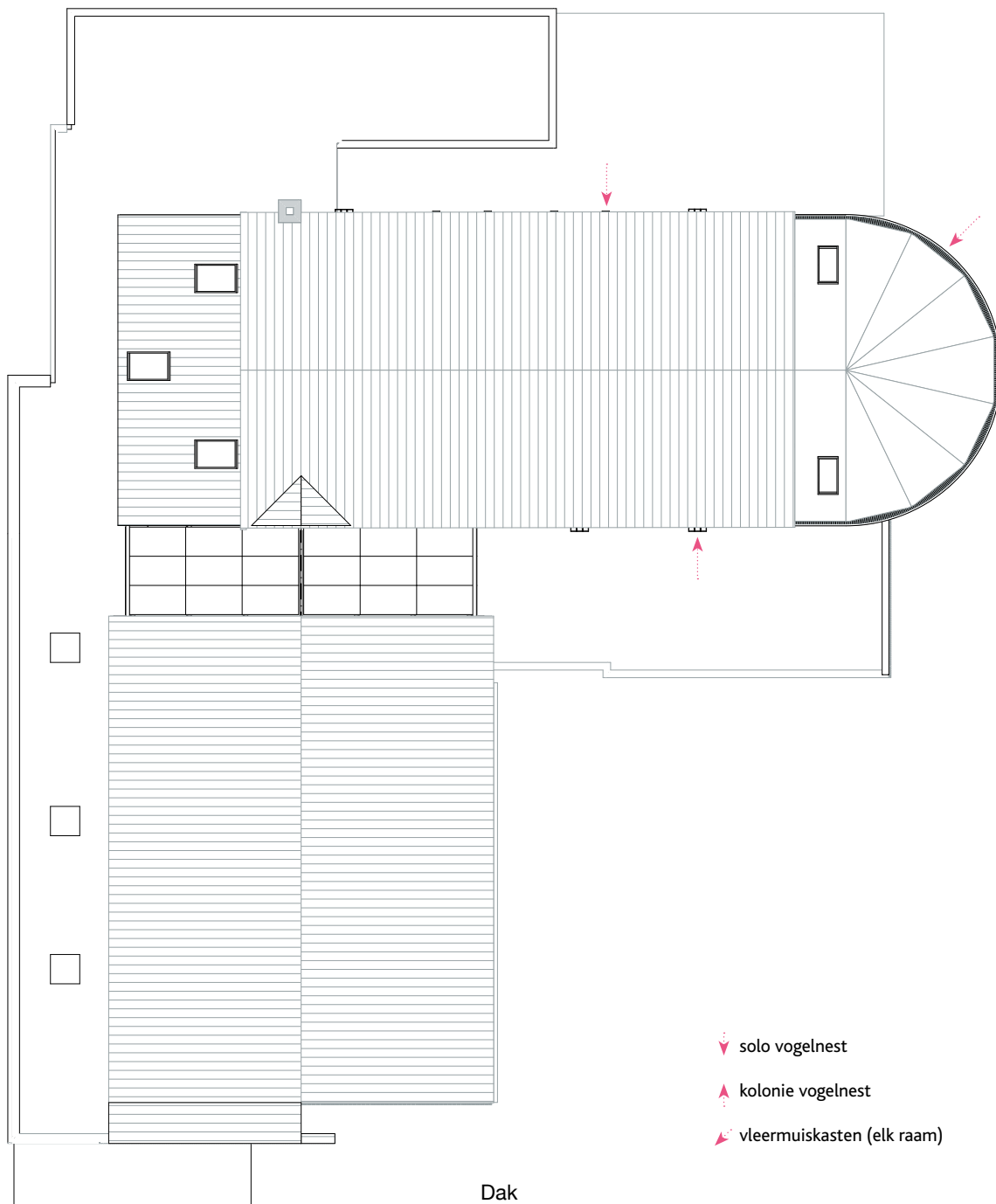

natuurinclusieve details

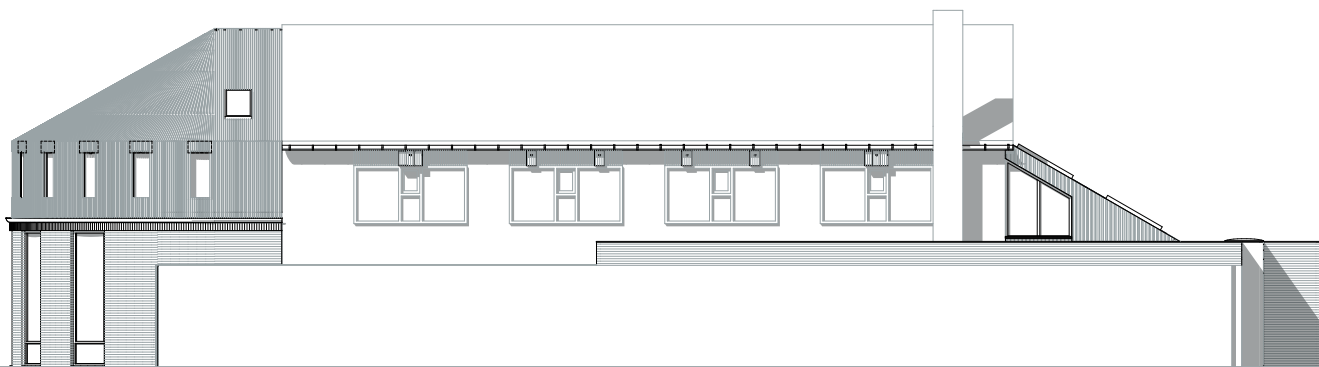
Het bestaande gebouw kende eigenlijk alleen verbijzondering door grote bakgoten als enorme aftimmering met veel hout en schilderwerk. Dit hout is in het interieur hergebruikt. Het dakrand-detail is vervangen door mastgoot met daaronder een rollaag van baksteen metselwerk met accoya houten verticale delen boven originele kozijnen van merbau-hout.

Boven de verdiepingsramen van de Maaszaal en gymzaal zijn de vogelhuisjes en de vleermuiskasten in deze houtsoort opgenomen in de geveldelen. Omdat buiten al dat hout onbehandeld is, zal het langzaam vergrijzen.

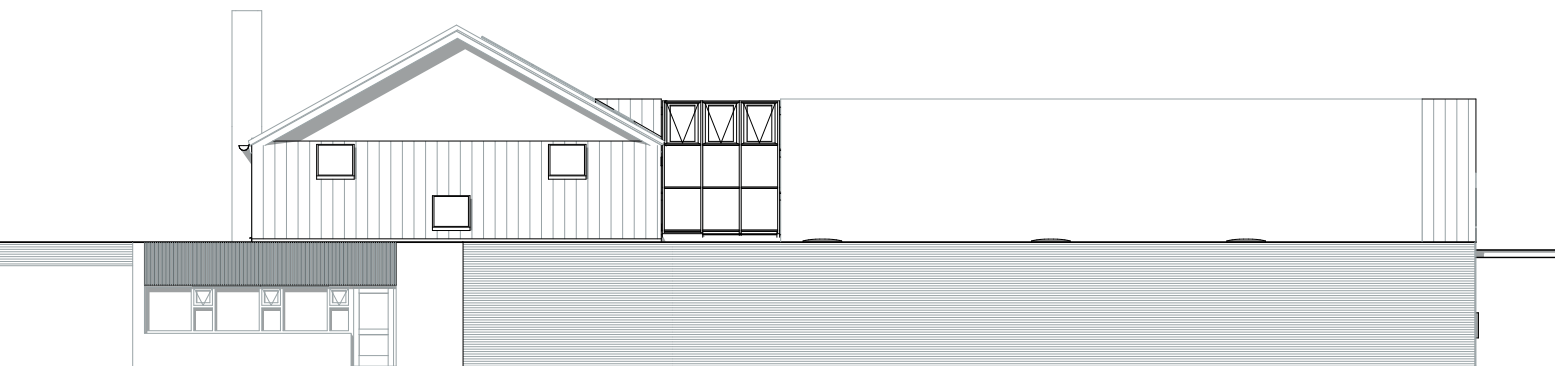
Bestuurslid Roland van der Heijden is trots op wat de vrijwilligers van de De Hucht samen met de architect en de aannemer hebben bereikt. *‘Volgens mij hebben we nu het mooiste dorpshuis van de regio.’*

Dak

Noord-oostgevel

Noord-westgevel

interieur

De voormalige buitengevels van de hoge gang en van de lichtstraat aan zowel de gymzaal- als barkant zijn bekleed van 6 cm brede hergebruikte vuren delen. Evenals de lambrisering in het zitgedeelte. Deze zijn op horizontale latten verticaal gemonteerd met 1 cm dilatatie waarachter gerecycled textiel van oude spijkerbroeken bijdragen aan de akoestische prestatie van verstaanbaarheid, zeker ook voor senior gebruik.

Bijzonder is dat het hier om gerecycled hout gaat dat vrijwilligers zelf behandeld hebben, frank marcus vertelt dat de aannemer er veel aan deed om circulair gebruik van materiaal mogelijk te maken. Zo gebruikte het bedrijf, volgens bestek, de oude boei-boorden en windveren van het bestaande pand. En op het moment dat de bouwplaats hout tekort kwam, vanuit akoestische noodzaak en circulaire gedachte is er een grote partij hout, die vrijkwam op een andere bouwplaats van deze aannemer (verbouw Sanctia Maria school in Den Bosch) op maat gemaakt en aangebracht.

Het zadeldak boven het dorps huis is ook aan de linkerkant van de gymzaal doorgetrokken naar achteren. Daaronder bevinden zich onder meer een hoge gang, sanitair en een vergaderruimte. De voormalige vliering boven de Dorpszaal vormt nu een zolder als berging (max 300 kg p/m²) een voorziening voor de Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas (WHAM) en ruimten voor installaties en overige berging

installatietechniek, dienend & bedienend

Vanuit integrale aanpak en samenwerking zijn de ontwerp-adviezen van energie, comfort en duurzaamheid ook in de fase bouw-uitvoering op de bestaande bouw afgestemd. Hiermee is de complete installatie (lucht, verwarming, elektra & licht) centraal gestuurd en qua energie en comfort toekomstbestendig (gasloos) en sterk verbeterd. Een kenmerkend detail is dat de oude schoorsteen voor rookgasafvoer, welke overbodig werd geacht en daardoor gesloopt zou worden, juist is behouden en nu wordt gebruikt om verse lucht en wamte-terugwinning (WTW) te verzorgen in de zalen.

Totaal opgesteld vermogen; 42 kW lucht/water warmtepomp.
Zolder WTW; Mark type Airstream 4000 m³/h (rechtsboven)
Begane Grond (TR) WTW; Mark type Airstream 300m³/h
2x Ecoforest GEO B4 5-22 warmtepompen, cascade geschakeld
Vloerverwarming; 6800 mtr slang

glas in lood

Het in het buurdorp teruggevonden glas-in-lood op staal (kunstwerk) van geboren Alphenaar Hermanus Daniël Maria van Rossum is op kostenloze basis door architect, aannemer en vrijwilligers geplaatst op de lange wand nabij entree en bar. Zie voor info kunstenaar [Hermanus Daniël Maria van Rossum](#) (1910-1971).

proces

Proces in het dorp 2010 - 2020;

De gemeente West Maas en Waal geeft op verzoek dorp vrijwilligers van Stichting Leefbaar Alphen Gelderland (SLAG) opdracht de opgave om een MFA dorps huis te onderzoeken, budgetteren, te laten uitvoeren en te beheren.

Dat laatste doet de Stichting de Hucht reeds sinds de aanvang van het Dorps huis in 1978.

Ontwerp proces 2013 -2020:

Het bestuur van De Hucht nodigde drie architecten uit met de vraag hoe ze dit project zouden aanpakken. Na presentatie eigen werk en een visie om een indruk te krijgen van de ontwerp-aanpak is marcus architecten geselecteerd.

producten **marcus-architecten**;

- SO & social architecture 2013 - 2014
- VO 2015
- DO 2017
- TO 2018 (vergunning 2019)
- aanbesteding 2019
- UO 2019

bouwproces 2019-2020;

directie: marcus architecten
uitvoering; Van Den Bouwhuijsen Bouwbedrijf

- start bouw juli 2019
- stagnatie aug -dec 2019
- oplevering juli 2020

feiten

bvo	1511 m ²
inhoud	5149 m ³
bouwkosten	1.220.000,-
incl. meerwerk	excl btw
bouwprijs p/m ² , p/m ³	1040,-, 250,-

bio based

Architect frank marcus woont en werkt zelf in een oude fruitboomgaard in het Land van Maas en Waal. Vanuit verbondenheid met deze plek is frank marcus, naast architect & erfgoeddeskundige, ook fruitboer en imker. Hierdoor is een sterk besef van seizoen, plaats en tijd, en daarmee lokale waarde aanwezig in het werk. De wereld van de mens en dier 'de natuur' als de kosmos van de wereld op aarde (cultuur, architectuur en samenleving). Tijd en waarde vanuit een integrale substantie. In het ontwerp is dit gebruikt door de ervaring en zichtbaarheid van het concept 'hergebruik' en 'inclusief' als instrument en materie te hanteren.

realisatie

Adviseurs:

Exploitatiemodel SO-VO - Penta Rho
Constructeur - Bouwadvies Van der Breggen
Klimaat/Installatie - RMS Advies
Lichtadvies en ontwerp - b.right-lighting
Bouwdirectie - **marcus architecten**

Bouw:

Aannemer - Bouwbedrijf Van den Bouwhuijsen
E-Installateur - Van Dongen technisch installaties b.v.
W-Installateur - Duin Installatietechniek
Lucht Installateur - CMK Luchttechniek b.v.
Parketteur - Biggelaar Parket
Plafonds - Riwi Plafonds & Wanden v.o.f.
Kozijnen - D'n Boeij Aluminiumbouw b.v.
Maaszaal Constructie - Peijnenburg Metaal b.v.
Schilderwerk - Aarts Schilders

Leveranciers:

Carlisle Construction Materials b.v.
b.right-lighting
Melis Lighting b.v.
Velux Commercial - Jet-Bik b.v.
Steenfabriek Vogelensangh b.v.
Bas Bouwmateriaal b.v.
Houthandel Pontmeyer b.v.
Breedveld mobiele wandsystemen
De Arend Waardenbrug b.v.
Thoonen Grootkeuken Techniek
Mosa Tegels
Timmerfabriek Mari Jacobs b.v.

Portfolio:

Foto/Film - Augustus Swietkowiak
Tekst - John Ekkelboom
Vormgeving - **marcus architecten**

marcus
architecten

ontwerpteam;

frank marcus, architect
klaas-geert koolhout, architect
sandra marcus, interieur- & lichtontwerper

uitvoering;

frank marcus, architect
klaas-geert koolhout, architect

directie - bouwbegeleiding;

marcus architecten

marcus architecten
trambaan 3
6657CE Leeuwen

06 43 20 36 46

post@marcus-architecten.nl
www.marcus-architecten.nl

marcus
architecten